

CANADA

Utgives hvarje TORSDAG

Winnipeg, Man.

K. FLEMING, Redaktör.

Prenumerationspriset—

Helt år	\$1.00
Halvt år	0.50
Fördes år	0.50
Helt år till Sverige	1.50
Halvt år "	0.85

postporto inbegripet.

Lokalagentur önskas i alla svenska samhällen och lemnas god provision. Korrespondenser, korta och intressanta berättelser med tacksamhet.

Prenumerationsmedel bör sändas med Post- eller Express Money Order eller Registrerat bref till

CANADA,

Box 254, Winnipeg, Man.

Kontor: Room 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETER SVERIGE.

STOCKHOLM. Nasafjällsgrufvornas försäljning. Två köpeanbud ha i dagarna inkommit från utlandet till styrelsen för Nasafjälls aktiebolag om inköp af grufvorna till ett pris af i rundt tal 1,700,000 kr. Det ena anbudet är från Frankrike och det andra från England. I båda fallen ha anbudsgäfvorna fordrat, att köpet skall få stå öppet under en tid af en månad i och för undersökning af grufvorna.

Något definitivt beslut beträffande försäljning har ännu icke fattats, men på vilkoret om öppet köp, torde saljarna ej komma att ingå.

Särskildt de engelska anbudsgäfvorna ha presenterat de bästa referenser.

— Emigrerande värnpliktiga. 1,989 värnpliktiga ha under årets första kvartal erhållit tillstånd att från riket aflytta mot 1,719 under samma tid år 1900.

— Nya aktiebolag. Under första kvartalet i år ha 99 aktiebolag inregistrerats hos patentverket. Dessa bolags sammanräknade aktiekapital utgjordes 10,813,440 kr., af hvilken summa ett belopp af 8,813,735 kr. vid registrering anmaldes vara inbetaladt.

Af dessa 99 bolag äro 52 industri och fabriksbolag, 20 handelsbolag, 16 bolag för hvarjehanda ändamål, 10 rederi- och järnvägsbolag.

Under ofvannämnda tid ha 58 aktiebolag anmält att de ämna öka sina aktiekapital med sammanlagt 11,536,450.

— De dälliga järnkongjunkturerna. Inbjudning till sammanträde att hållas af Järnkongtoret i Stockholm har utfärdats till samtliga tillverkare af svenskt lancashirevalsjärn för att utbyta tankar rörande gemensamma intressen under nu rådande låga pris på järn.

FALUN. En duktig tös kan man säga att hon är, som heia vintern följt sin fader på timmerkörning från Harbo skogar öfver Tärnsjö ned till Dalälven. Hon är blott 17 år, men har ändå manövrerat sitt väldiga timmerlass med storskicklighet i backarna. Den sporten blir säkerligen aldrig modern bland våra unga sportlyskande damer.

— När medaljen kom. I en af Västerdalarnas finnskogar hade en gubbe med seniga arnar brutit åker på mager ljunngo, och de gröna vackra tegarna blefvo slutligen uppmärksammade af vederbörande, hvilkas blickar nådde in

i den skymmande skogen. Man tänkte på, huru mannen under många år med svettig flit röjt åkertapporna. Den gamle borde ha belöning, och alla ropade ja och amen till, att här skulle vara uppmuntran. Och så kom en glittrande medalj. Den gamle flitige gubben blef framkallad i kyrkans kor, den vördige prosten höll tal, och gubben fick i församlingens åsyn sin slant.

— Nu a' väl far glad, då han fick en sådan gåfva, frågade man finnen ute på kyrkvallen.

— Ja, visst, ja. Ja, ja, då förstås då. Men e' tunna strömming hadd' allt varit' gåfvare (bättre), svarade medaljören.

GÄFLE. Att se folk färdas fram i baktråg är ju någonting ganska ovanligt. Ett dylikt fordon, draget af två män, såg man likvisst häromdagen långsamt skrda fram genom Hoo by i Torsåker. I den märkliga och ovanliga schasen, som helt naturligt väckte berättigad uppmärksamhet, satt ej, utan låg i hopviken ställning, en ung man som tittat för djupt i glasat, blifvit dödfall och därför behöfde hjälp i all sin redlöshet.

De harmhäftiga "kamparna", som äfven räkat ut för något alldeles för starkt "foder" under vandringer genom byn, voro äfven synbart knäsvaga och lutade emellanertid bi, och de förmäde sent omsider föra hem sin i bakträget fallne kamrat.

HELSINGBORG. Ihjalsparkad af en häst. I söndags inträffade å Vrams Gunnarstorp, Skåne, den sorgliga händelsen, att ynglingen Alfred Julius Svensson träffades i hufvudet af en häst, som slog bakut, hvarvid ena tinningsbenet och ögat krossades. Den sårade föredes genast till Helsingborgs lasarett, där han mellertid afled. Han var endast 17 år gammal.

HUDIKSVALL. "Spårhundar". Den 28 mars blef sjömannen L. F. Bergström från Stugsund dödad å landsvägen vid Hällsta by i Hellsingstuna. Hur det tillgick när dräparna grepos berättas följande: De personer, som funno Bergström sanslös på vägen, misstänkte genast hans kamrater för våldet. Hemmansägaren A. Larsson Hällsta m. fl. började genast med tillhjälp af ett par hunder efterspöna dem. Man kade letat länge och var just i begrepp att upp gifva spaningarna, då hundarna spårade upp de tre karlarna på en gödselhög under stallet till en gård Hällsta, där de sökt gömma sig. De grepos genast och infördes till Hudiksvall midt i natten, där de förklarades häktade.

HALMSTAD. Ruset kostade benen. Häromdagen reste några drängar upp till Torup, Halland, och skaffades där en försvarlig florshufva. På kvällen gick hvar och en hem till sig utom en, som gjorde en kullerbytta i närmaste snödrifta, där han blef liggande. Här låg han hela natten i 14 graders köld och oförmögen att röra sig. Bagge benen blefvo förfrusna. I lördags reste han in till Halmstad för att amputera benen och blir således en krympling för hela sitt lif.

HERNÖSAND. En ammunitionsfabrik för de norrländska läns skytteförbunden skall upprättas i Hernösand närmast på initiativ af Västernorrlands läns slottetförbundets ordförande, major Dalheim.

Till föreståndare för fabriken har antagits gevarshandverkaren E. P. Vågberg i Sollefteå.

HALLSBERG. Död i finkan i Hallsberg. Kvärd blef en dag i förra veckan en skomakeriarbetsre i Hallsberg, som jämte två yrkeskamrater tagit för mycket till bästa och därför intogs i finkan. Han blef kvärd på så sätt, att han, som låg framstupa, kom under sina kamrater.

KÖPING. Till Scheelestoden i Köping har nu isamlats 15,398 kr. Parken, där stoden skall resas, kommer att planeras redan i höst. Då kapitalet behöfver fördubblas, ha kommitterade beslutit inbjuda till fortsatt teckning.

LINKÖPING. Mer värd än en silfverbägare är den bragd, som utförts af sönerna till poststationsföreståndaren i Pålsgård. Utan andras bistånd ha de unga gossarne, den ene 11 och den andre 15 år gammal, graft en 29 fot djup brunn, hvarvid de måst tina upp den frusna jorden med vedbräror. Nu ha de funnit god vatten och den tillfredsställelse, som ihärdigt och nyttigt arbete skänker och som utan tvifvel förtjänar mera berömmelse än mängden ungdoms championseger på sportens område.

LULEÅ. En duktig skidlöpare är endast en nio år gammal son till torparen Erikson i Tiruavara. Han kan vid vanligt skidföre tillryggalagga 1 mil på 1 timme och 5 minuter. Dessutom kan han åka utför bärg och backar i tät skog utan att använda stafven. Häromdagen visade han prof på sin skicklighet i backåkning. Efter en gårdstör praktiserade sig den lille skidlöparen med en skida i hvar hand upp på det vid torpet befintliga ladugårdstaket. Uppkommen på takens undrade man hvad det skulle blifva utaf. Sedan han tagit skidorna på sig, tog han en duktig sats. Vips stod han på backen, utan tecken till kullerbytta.

MALMÖ. De slovakiska korghandlarna, som sedan några dagar öfversvammat vårt land, utbjudande sina korgarbeten, som de erhållit från fabriker i den österrikiska provinsen Galizien, ha nu räkat ut för de svenska lagarna angående näringsfrihet.

Häromdagen blefvo nämligen icke mindre än sju af dessa utländska korghandlare instämde till Malmö polisdomstol för olaga handel, och deras lager, värderadt till omkring 450 kr., beslagt.

Dessa "fattiga" slovakar, 17 å 18 års ynglingar till 50 års karlar, har nu så länge tolererats här till följd af rekommendationsskrivelser från myndighetspersoner i Galizien, gående ut på, att de voro i stort behöf att få sälja sina och sina familjers korgarbeten, att de här kunnat göra mycket goda affärer. De ha importerat korgar hit i vagnslastvis.

NYKÖPING. Farlig körbana. Två banvakter å Norra Södermanlands järnväg konstaterade härommorgonen att någon med häst och vagn hade färdats å järnvägspåret från vägförvärgången vid Byringe station hela 7 kilometer framåt och därefter vänt helt om och kört samma väg tillbaka. Vid serare på dagen hällen polisundersökning kom man till den slutsatsen, att "skjutbonden" tagit sig denna farliga som konstbesynnerliga genväg under rusets

inflytande. En gång inkommen på spåret torde hästen af sig själf gått framåt, tills en större vattenströmma med öppen bro manat densamma att vänta halt om.

SUNDSNALL. Hellre häktet än kärigen. Häromdagen kom en gubbe från Sköns socken in på Sundsvalls polisstation och bad med förkrossadt hjerta att han måtte bli häktad. Han hade nämligen senaste tiden varit uppefter järnvägslinien och sålt fisk och på denna affär förtjänat omkring 2 kr. Men han hade gjort sig glada dagar och lefvat som Lucullus på förtjänsten, och nu på sistone hade han afven sålt hasten och hela ekipaget, men hade ändå lute mer än 50 kr. kvar. Och att nu komma hem till "kärigen" sin med denna spottstyfver efter den rundliga vinterförtjänsten det var mer än hans manliga mod gick i land med, hvadan han ville fördraga den lungna friden i fängelsecellen mot den väntade striden i det akenskapiiga tjället. Polisen kunde emellertid icke villfara hans begeran.

— Bergvik Ala nya aktiebolag har på sin nyligen hållna bolagsstämma i London beslutit anlägga en sulfidfabrik i Norrland för en beräknad kostnad af 127,000 pd sterling. Fabriken asser att årligen tillverka 15,000 ton och skall drivas med elektrisk kraft från bolaget tillhörigt vattenfall. Den kraftstation är beräknad komma att kosta 17,000 pd st. Samtidigt beslöts att öka aktiekapitalet genom utsläppandet af nya aktier för 150,000 pd sterling samt att upptaga ett lån på 50,000.

TRELLEBORG. Tyska i folkskolan. Tyska språket har införts som ämne i folkskolan i Trelleborg. Vid årsexamen häromdagen redde eleverna sig ganska bra. Kursen har varit 4 timmar i veckan under 6 månader. Examenslektionen avslutades med en å tyska språket hällen konversation mellan lärare och lärjungar angående kommunikationsförhållandena i Trelleborg samt en liten tripp till Malmö och Köpenhamn. Barnen redde sig afven under denna öfning mycket bra.

VISBY. I sitt 100:e år ingick häromdagen den äldsta nu levande gottlänningen, fröken Karin Wigsten.

VEXIÖ. Döfstum öfverkörd af tåget och—funnen oskadd. Häromdagen blef döfstumme arbetaren B. A. Sinnerström vid Berga i Småland öfverkörd af uppgående posttåget, då det vid half 6-tiden körde in på därvarande station. Sinnerström, som skulle springa springa öfver banan, omkullkastades af lokomotivet och blef liggande midt på spåret. Märkvärdigt nog, gingo alla vagnarna öfver honom, utan att svårare skada tillfogades honom. Af stöten förlorade han emellertid sansen. Läkare eftersändes geifrån Högby, och man befarade, att hjärnskakning möjligen inträffat. Mannen var sanslös under under dagen, men följande dag återfick han medvetandet, och hans enda yttre skador, enligt hvad som hittills förmärkts, äro några skrapor i ansiktet.

ÖSTERSUND. Kurerad för sin vidskepelse blef häromdagen en person i en af Jämtlands norra socknar, då han hos en "klokgumma" sökte hjälp mot en vrickning af handleden. Gumman tog den

hjälpökande med sig till vedboden, där hon uppmanade honom att lägga sin hand på huggkubben. Därefter lyfte hon en yxa samt uttalade "trollformeln": "Jag hugger vre ur le' och i ve". I detsamma högg hon till med resultat, att handens tillfinger afhögs.

Nu fann mannen för godt att gå till en lakare. Han har också ha högtidligt försäkrat, att han aldrig mera skall besöka "kloka gummor".

Norge.

— Silfverfynd. I Samuelgrufvan i Kongsberg ha under flere års tid pågått undersökningar, hvilka nu ledt till det resultat, att man på ett ställe flere meter på sidan om hufvudingången påträffat en rikt silfverförande ådra. Man har i dessa dagar avslutat ett prof, som visar, att den här utbrutna malmen håller tjugusex kg. fint silfver pr kubikmeter, då eljest för vanlig god malm beräknas tolf kg. silfver pr kbm. Man har förhoppningar om, att ådran skall ha stor utsträckning, men några systematiska undersökningar ar häraf ha ännu ej utförts.

— Ohyggligt mord i Norge. I Österdalen inträffade häromdagen en förskräcklig händelse, som väckte sorg och förstämning i hela trakten.

Två bondsöner, goda vänner, den ene var förlovad med den andres syster, voro tillsammans ute på en fjälltur och skulle där under öfvernatta i en gård. Nästa morgon fann man den ene af dem fastmannen, mördad med förfärliga knifhugg i halsen och ryggen. Kamraten var garningsmannen.

— Mordet begicks under ett anfall af sinnesförvirring, som enligt uppgift beror på perverse dispositioner. Mördaren fansdes genast och kommer att ställas under observation.

— För framställning af torfkol har i Norge upfunnits ett nytt system. Medan genom de äldre systemen kolningen äger rum i mila eller i retort, hvarvid en stor del brännbara ämnen bortgå i gasform, har man nu så mycket som möjligt sökt efterlikna den i naturen försiggående kolningsprocessen, genom hvilken t. ex. stenkolen uppkommit, samt använder hufvudsakligen starkt tryck, men endast svag värme, hvarvid lätthandterliga och lättbrännliga kolbriketter med en kolhalt af omkring 65 procent erhålles.

Danmark.

En våldsam storm rasade under långfredagen öfver Köpenhamn. Den dref vattnet upp till en otrolig höjd, så att passagen öfver Knippelsbro var nästan omöjlig. Tidals var det nästan lifsfarligt att passera gatorna, enär en mängd föremål af stormen lösleto eller lösrycktes och slungades från taken och de högre regionerna ned på gatorna. Från en tornbyggnad rycktes ett fönster i femte våningen ned och träffade en kryppling, som i nästan döende tillstånd måste föras till Kommunehospitalet. Vid en annan gata blåste en byggnadsställning ned och en hop mursten rasade. Raset träffade en äldre man, som blodig och sönderslagen fördes till sjukhus. Många andra af stormen förorsakade olycks händelser omtalas, och telegraf- och telefonförbindelser äro afbrutna i massa.